

Lausuntopyyntö

08.07.2021

VN/882/2018

Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta annetun lain muuttamisesta ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

Johdanto

Sanna Marinin hallitusohjelman mukaan toteutetaan maanomistajan oikeusturvaa parantava ja kuntien maapolitiikan turvaava lunastuslain kokonaisuudistus. Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta annettua lakia ja eräitä muita lakeja.

I enlighet med Sanna Marins regeringsprogram genomförs en total översyn av inlösningslagen som förbättrar markägarens rättsskydd och tryggar kommunernas markpolitik. I propositionen föreslås det att lagen om inlösen av fast egendom och särskilda rättigheter och vissa lagar som har samband med den ändras.

Tausta

Uudistustyö on käynnistynyt vuonna 2015 oikeusministeriössä aloitetulla selvitystyöllä (Oikeusministeriön selvityksiä ja ohjeita 33/2016), jossa tarkasteltiin lunastuslain tarkistamistarpeita. Oikeusministeriö asetti helmikuussa 2018 työryhmän valmistelemaan uusia säännöksiä sekä seurantaryhmän seuraamaan työryhmän työskentelyä (OM 21/41/2015, OM022:00/2016). Työryhmä luovutti mietintönsä oikeusministeriölle 21.3.2019. Mietintö on ollut lausuntokierroksella 2.4.-15.5.2019. Esitysluonnoksen viimeistely on suoritettu virkatyönä oikeusministeriössä.

Reformarbetet inleddes 2015 med en utredning vid justitieministeriet (Justitieministeriets utredningar och anvisningar 33/2016), där behovet att revidera inlösningslagen granskades. Justitieministeriet tillsatte i februari 2018 en arbetsgrupp för att bereda nya bestämmelser samt en uppföljningsgrupp för att följa arbetsgruppens arbete (OM 21/41/2015, OM022:00/2016). Arbetsgruppen lämnade justitieministeriet sitt betänkande den 21 mars 2019. Betänkandet var på remiss 2.4–15.5.2019. Finslipningen av propositionen har utförts vid justitieministeriet som tjänsteuppdrag.

Tavoitteet

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta annettua lakia ja eräitä muita lakeja. Muutosten keskeisenä tarkoituksena on

turvata lunastettavan omaisuuden haltijan asemaa ja osaltaan varmistaa perustuslaissa turvatus täyden korvauksen vaatimuksen toteutuminen.

Bestämmelserna om ersättningsgrunderna i inlösningslagen föreslås bli ändrade. Syftet är att förbättra ställningen för den som innehar egendom som inlöses och att garantera att inlösningserättningen i alla situationer uppfyller det krav på full ersättning som finns i grundlagen.

Vastausohjeet vastaanottajille

Oikeusministeriö pyytää lausuntoanne liitteenä olevasta hallituksen esitysluonnoksesta. Lausunto pyydetään antamaan vastaamalla lausuntopalvelu.fi:ssä julkaistuun lausuntopyyntöön. Lausuntoa ei tarvitse lähettää erikseen sähköpostitse tai postitse. Lausuntopalautteen käsittelyn helpottamiseksi oikeusministeriö pyytää, että lausunto jaotellaan mahdollisuuksien mukaan lausuntopyynnössä ilmoitettujen väliotsikoiden mukaisesti.

Lausunnon antaakseen vastaajan tulee rekisteröityä ja kirjautua lausuntopalvelu.fi:hin. Tarkemmat ohjeet palvelun käyttämiseksi löytyvät lausuntopalvelu.fi:n sivulta Ohjeet -> Käyttöohjeet. Palvelun käyttöönoton tukea voi pyytää osoitteesta lausuntopalvelu.om@om.fi.

Huom.! Kaikki lausunnot ovat julkisia ja ne julkaistaan lausuntopalvelu.fi:ssä.

Justitieministeriet ber om ert utlåtande om utkastet till regeringsproposition. Utlåtandet ges genom att man besvarar en begäran om utlåtande som publicerats i lausuntopalvelu.fi. Utlåtandet behöver inte sändas separat per e-post eller post. För att underlätta behandlingen av svaren önskar justitieministeriet att utlåtandet delas in enligt de mellanrubriker som anges i denna begäran om utlåtande.

För att kunna ge ett utlåtande ska svaranden registrera sig och logga in i lausuntopalvelu.fi. Närmare anvisningar om användningen av tjänsten finns på lausuntopalvelu.fi:s webbplats Anvisningar > Bruksanvisningar. Stöd för ibruktagandet av tjänsten kan begäras på adressen lausunto.om (a)om. fi.

Obs! Alla utlåtanden är offentliga och publiceras i lausuntopalvelu.fi

Aikataulu

Lausunto pyydetään toimittamaan lausuntopalvelu.fi-palvelun kautta oikeusministeriölle viimeistään keskiviikkona 15.9.2021.

Vi ber er sända utlåtandet via lausuntopalvelu.fi-tjänsten till justitieministeriet senast onsdagen 15.9.2021.

Valmistelijat

Lisätietoja asiasta antaa lainsäädäntöneuvos Jari Salila, puh. 02951 50584, sähköposti etunimi.sukunimi(at)om.fi.

Mer information ger lagstiftningsråd Jari Salila, tfn. 02951 50584 eller e-post fornamn.efternamn@om.fi.

Linkit

<https://oikeusministerio.fi/hanke?tunnus=OM022:00/2016>

<https://oikeusministerio.fi/-/lakiluonnos-lunastuslain-korvausperusteiden-uudistamisesta-lausunnolle>

https://oikeusministerio.fi/-/lakiluonnos-lunastuslain-korvausperusteiden-uudistamisesta-lausunnolle?languageId=sv_SE

Liitteet:

[HE laeiksi lunastuslain ja eräiden muiden lakien muuttamisesta 7.7.2021.pdf](#)

[Propositionens huvudsakliga innehåll 7.7.2021.pdf](#)

Jakelu:

Elinkeinoelämän keskusliitto EK
Energiateollisuus ry
Espoon kaupunki - Esbo stad
Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus
Etelä-Savon ELY-keskus
Etelä-Savon käräjäoikeus
Etelä-Suomen aluehallintovirasto
Finanssiala ry
Fingrid Oyj
Helsingin kaupunki - Helsingfors stad
Hämeen ELY-keskus
Hämeenlinnan kaupunki
Iisalmen kaupunki
Itä-Suomen aluehallintovirasto
Itä-Uudenmaan käräjäoikeus
Joensuun kaupunki
Jyväskylän kaupunki
Järvenpään kaupunki
Kaakkois-Suomi ELY-keskus
Kainuun ELY-keskus
Kajaanin kaupunki
Kalatalouden Keskusliitto
Kanta-Hämeen käräjäoikeus
Keski-Suomen ELY-keskus

Keskuskauppakamari
Kokkolan kaupunki - Karleby stad
Kolttien kyläkokous
korkein hallinto-oikeus
korkein oikeus
Kouvolan kaupunki
Kuopion kaupunki
Kuusamon kaupunki
Lahden kaupunki
Lainsäädännön arviointineuvosto
Lapin aluehallintovirasto
Lapin ELY-keskus
Lapin käräjäoikeus
Lappeenrannan kaupunki
Lempäälän kunta
Liikenne- ja viestintäministeriö
Lounais-Suomen aluehallintovirasto
Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto
Maa- ja metsätalousministeriö
Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry
Maanmittauslaitos
Maanomistajain Liitto ry
Metsähallitus
Mikkelin kaupunki
Natur och Miljö r.f.
Oikeuskanslerinvirasto
Opetus- ja kulttuuriministeriö
Oulun kaupunki
Oulun käräjäoikeus
Pirkanmaan ELY-keskus
Pirkkalan kunta
Pohjanmaan ELY-keskus
Pohjanmaan käräjäoikeus
Pohjois-Karjalan ELY-keskus
Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus
Pohjois-Savon ELY-keskus
Pohjois-Savon käräjäoikeus
Pohjois-Suomen aluehallintovirasto
Porin kaupunki
Puolustusministeriö
Rakennusteollisuus RT ry
Riihimäen kaupunki
Rovaniemen kaupunki
Saamelaiskäräjät
Satakunnan ELY-keskus
Savonlinnan kaupunki
Senaatti-kiinteistöt
Sisäministeriö
Sosiaali- ja terveysministeriö
Suomen Asianajajaliitto
Suomen Kiinteistöliitto ry

Suomen Kuntaliitto
Suomen Lakimiesliitto ry
Suomen luonnonsuojeluliitto
Suomen Maanmittausinsinöörien Liitto ry
Suomen Omakotiliitto ry
Suomen tuomariliitto
Suomen turvetuottajat ry
Suomen Tuulivoimayhdistys ry
Suomen Ympäristöoikeustieteen Seura ry
Svenska lantbruksproducenternas centralförbund SLC r.f.
Tampereen kaupunki
Traficom
Turun kaupunki - Åbo stad
Työ- ja elinkeinoministeriö
Ulkoministeriö
Uudenmaan ELY-keskus
Vaasan kaupunki - Vasa stad
Valtiovarainministeriö
Vantaan kaupunki - Vanda stad
Varsinais-Suomen ELY-keskus
Varsinais-Suomen käräjäoikeus
Väylävirasto
Ympäristöministeriö

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Yksittäisille lausunnonantajille suunnatut kysymykset

Kysymys työ- ja elinkeinoministeriölle, ympäristöministeriölle, liikenne- ja viestintäministeriölle, maa- ja metsätalousministeriölle sekä puolustusministeriölle:

Hallituksen esityksen luvussa 2.1.3. olevaan luetteloon sisältyy hallinnonalaanne kuuluvia säädöksiä, joiden nojalla voidaan myöntää lupa lunastaa toiselle kuuluva alue, perustaa alueeseen käyttöoikeus tai rajoittaa omistajan käyttövaltaa alueeseen. Näistä aiheutuvien korvauskysymysten käsittelemiseen sovelletaan lunastuslain säännöksiä. Ottaen huomioon lunastuslain korvausperusteisiin esitetyt muutokset, pidätekö lakien keskinäistä suhdetta toimivana vai tulisiko lakien välinen suhde järjestää nykyisestä poikkeavalla tavalla?

Kysymys Energiateollisuus ry:lle:

Hallituksen esityksen luvussa 4.2.2 on arvioitu lunastuslain korvausperusteiden tarkistamisesta aiheutuvia muutoksia voimansiirtohankkeiden edellyttämien alueiden lunastuskustannuksiin. Pidätekö mahdollisena, että lunastuslain korvausperusteiden muutokset vaikuttaisivat vapaaehtoisin kaupoin hankittavien alueiden kauppahintoihin? Jos pidätte tätä mahdollisena, osaatteko arvioida eri verkonhaltijoiden vapaaehtoisin kaupoin hankittavista alueista ja oikeuksista maksamien kauppahintojen ja korvausten kokonaismäärää?

Kysymys Suomen Turvetuottajat ry:lle

Hallituksen esitykseen sisältyy lakiehdotus turvesuon pakkolunastuksesta annetun lain 1 ja 2 §:n kumoamisesta. Oikeusministeriön käsityksen mukaan turvesuon pakkolunastuksesta annetun lain nojalla ei ole viimeisen 30 vuoden aikana myönnetty lupaa ottaa turvetta toisen alueelta. Pidätekö mahdollisena, että mainitun lain nojalla myönnettyjä lupia olisi edelleen voimassa?

Leinonen Antti
OM

Salila Jari
OM

